

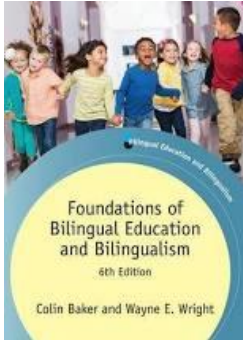
Aanwinsten
docAtlas Turnhout
februari – april 2021

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Didactiek en onderwijspraktijk	3
Achtergrond onderwijs	3
Achtergrond basis- en secundair onderwijs	3
Interculturaliteit & interculturalisering	5
Taal.....	7
Taal kleuteronderwijs	7
Taal secundair onderwijs	7
Taal volwassenenonderwijs	9
Speelleermateriaal.....	10
Wereldburgerschapsonderwijs.....	10
Burgerschap	10
Mensenrechten.....	11
De wereld rond	12
Sociale thema's	13
Duurzame ontwikkeling	14
Ingevoerde URL's	16

Didactiek en onderwijspraktijk

Achtergrond onderwijs

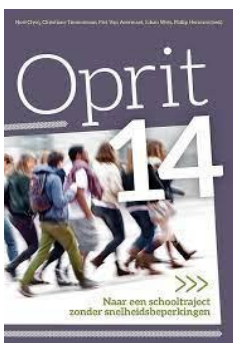

Foundations of bilingual education and bilingualism / Baker. - Bristol: Multilingual Matters, 2006. - xii, 492 p.. - (Bilingual education and bilingualism; 54). - ISBN: 978-1-85359-865-4. - ISBN: 978-1-85359-864-7. - ISBN: 978-1-85359-866-1

Vindplaats Turnhout: dg 3 four

Dit boek biedt een uitgebreide inleiding tot tweetaligheid en tweedetaalonderwijs. In negentien hoofdstukken worden alle belangrijke onderwerpen in verband met tweetaligheid behandeld. De auteur hanteert een heldere, bondige schrijfstijl waardoor het boek ook voor niet Engelstalige lezers toegankelijk is. In de eerste acht hoofdstukken komen fundamentele onderwerpen aan bod die de bespreking van tweedetaalonderwijs voorafgaan en bepalen, zoals: Wie is tweetalig/meertalig?, Hoe sluit tweedetaalonderwijs aan bij het behoud van de taal van minderheden?, Hoe verloopt de ontwikkeling van tweetaligheid bij kinderen?, Welke invloed heeft de omgeving op de ontwikkeling van twee- en/of meertaligheid?, Wat weten we over tweetaligheid en de hersenen?, Heeft tweetaligheid een positieve of negatieve invloed op denkvaardigheden? De volgende hoofdstukken focussen op de vele aspecten van tweede, derde,... taalverwerving. Allereerst worden de verschillende soorten tweedetaalonderwijs besproken, gevolgd door een evaluatie van hun effectiviteit. Vervolgens beschouwt men de twee- en/of meertalige klasgroep: de belangrijkste kenmerken, de benaderingswijzen, de voornaamste problemen en moeilijkheden. De voorlaatste twee hoofdstukken staan stil bij de politieke en culturele dimensies rond tweetaligheid in de samenleving (en rond tweedetaalonderwijs in het bijzonder). Verschillende visies op de waarde en het doel van tweetaligheid/meertaligheid brengen veel voorafgaande onderwerpen samen. Het laatste hoofdstuk bekijkt het heden en werpt een blik op de toekomst met onderwerpen als meertaligheid en internet, massamedia, tewerkstelling, economie en toerisme. Op het einde van elk hoofdstuk werden praktische opdrachten voor studenten toegevoegd die door de docent/studenten kunnen aangepast worden naargelang de situatie.

Achtergrond basis- en secundair onderwijs

Oprit 14 : naar een schooltraject zonder snelheidsbeperkingen / Clycq, Noel; Timmerman, Christiane; Avermaet, Van; Wets; Hermans. - Gent: Academia Press, 2014. - 255 p.. - ISBN: 978-90-382-2389-6. - ISBN: 901647447

Vindplaats Turnhout: ro 1 opri

Oprit 14 is een onderzoek naar de schoolloopbanen van jongeren in de tweede graad van het secundair onderwijs. Het project tracht een dieper inzicht te krijgen in de drempels en opportuniteiten van de

onderwijstrajecten van jongeren in de tweede graad van het secundair onderwijs in Vlaanderen. Op vraag van stakeholders uit de onderwijswereld en het middenveld ligt de primaire focus van dit boek op de rol van en het omgaan met etnisch-culturele diversiteit in de dagelijkse (onderwijs)realiteit. Door de oorzaak niet enkel bij een gebrek aan interesse, motivatie, ondersteuning en/of capaciteiten van deze jongeren te leggen maar ook naar dieperliggende processen te peilen, steekt het Oprit 14-project klassieke theoretische benaderingen in een nieuwe jas. In de loop van dit vierjarige project hebben vier onderzoeksgroepen van drie Vlaamse universiteiten vragenlijsten afgenomen bij meer dan 11.000 leerlingen. Daarnaast heeft het team 110 leerlingen en verschillende van hun leerkrachten, ouders en vrienden gedurende twee jaar gevolgd en meermaals geïnterviewd.

Brugfiguren in een landelijke omgeving: schoolvoorbeeld van een welzijnsproject / Landegem, Van; Braet; Verkest. - Wingene: OCMW-Wingene, 2018. - inspiratieboek, praktijkboek, infografieken
Vindplaats Turnhout: ro 1 brug

Brugfiguren bestaan al langer in stedelijke context, maar ook landelijke gemeenten worden steeds meer geconfronteerd met de problematiek van (verdoken) armoede, kinderarmoede, gezinnen die het moeilijk hebben, instroom van gezinnen van buitenlandse afkomst, enz. Dit brugcahier is een neerslag van een welzijnsproject door het OCMW, Samenlevingsopbouw en het lokale basisonderwijs in een landelijke context, het West-Vlaamse Wingene. Het is opgesplitst in twee delen: een inspiratieboek met theorie en een praktijkboek met tips, visie en terugblik van actoren, achtergrondinformatie en links.

<https://www.samenlevingsopbouwvl.be/websites/1/uploads/image/brugfiguren/brugfigur-en-inspiratieboek.pdf>

<https://www.samenlevingsopbouwvl.be/websites/1/uploads/image/brugfiguren/brugfigur-en-praktijkboek.pdf>

<https://www.samenlevingsopbouwvl.be/websites/1/uploads/image/brugfiguren/brugfigur-en-infografiek.pdf>

Iedereen gelijke kansen op school? Dat denken zij ervan : het perspectief van maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren in het onderwijsdebat / Bogaert, Van. - [S.l.]: Unicef België, 2012. - 54 p.
Vindplaats Turnhout: ro 1 iede

Het rapport bundelt getuigenissen, ideeën en aanbevelingen van een kleine 1000 maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. Het participatief project heeft als doel om de participatie van kinderen en jongeren een duwtje in de rug te geven. Het wil een blijvend debat in gang zetten tussen kinderen, jongeren, beleidsmakers, en actoren uit het onderwijs en daarbuiten.

Windkracht 4 : pIEO, rijke verhalen voor duurzame schoolontwikkeling / Mets, De. - Brussel: Koning Boudewijnstichting, 2015. - 137 p.. - ISBN: D/2893/2015/15
Vindplaats Turnhout: ro 7 wind

Aanleiding voor het project Innoveren en Excelleren in Onderwijs (kortweg pIEO) was de vaststelling dat voor veel leerlingen in scholen met een grote concentratie aan leerlingen uit gezinnen met een lage sociaal-economische status een goede doorstroom naar het secundair onderwijs niet verzekerd is. Het pIEO-project wilde daarin verandering brengen. Gedurende drie schooljaren zocht men samen naar manieren om te komen tot een grotere leerwinst, tot betere leerprestaties en tot een hoger welbevinden van de leerlingen. Deze publicatie brengt het relaas van deze drie intense jaren.

Interculturaliteit & interculturalisering

Ik ben arm / Dierckx, Danielle. - Leuven: Acco, 2011. - 48 p.. - ISBN: 978-90-334-8753-8
Vindplaats Turnhout: ge 01 ikbe

In België leven 1,5 miljoen mensen in armoede. Wie zijn deze mensen eigenlijk? In het boekje 'Ik ben arm' schreef Danielle Dierckx enkele pakkende getuigenissen neer van mensen zoals jij en ik. Dankzij de sprekende foto's van Lieve Blancquaert krijgen deze mensen ook een gezicht.

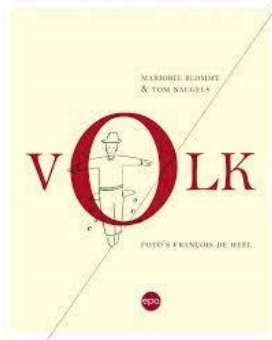

Go West : een verhaal van Vlaamse emigranten naar Canada / Vanwalleghem; Journée. - Brugge: Provincie West-Vlaanderen. Dienst cultuur. Videocel, 2006. - 1 <DVV>. - ISBN: 900864270
Vindplaats Turnhout: ge 04 gowe

Duizenden Vlamingen trokken met hun hebben en houden naar Canada om er hun geluk te beproeven. De emigratie naar Canada verliep in verschillende golven vanaf het einde van de 19de eeuw, met een laatste piek in de jaren vijftig van vorige eeuw. Wat zochten ze in dat onbekende land? Hoe werden ze er onthaald? En slaagden ze in hun onderneming? Historicus Marc Journée trok naar Canada om er de Vlaamse emigranten en hun nakomelingen op te zoeken. De gesprekken die hij met hen voerde, lopen als een rode draad door de tentoonstelling. Het zijn verhalen van avontuur, vreugde en verdriet en vooral van hard werken. Aan de hand van nieuwe filmbeelden, talrijke archiefbeelden, documenten en objecten evocert de tentoonstelling achtereenvolgens de lange bootreis over de oceaan, de aankomst in een Canadese haven, de treinreis door het onmetelijke landschap, de eerste ontginningen en de opbouw van een nieuw leven.

Zwarte boterhammen / Maes. - Sint-Niklaas: De Barst, 2009. - 1 <DVV> (65 min.)
Vindplaats Turnhout: ge 04 zwar

Zwarte Boterhammen vertelt de emigratie van Vlaamse arbeiders naar Wallonië. In de jaren '50 namen dagelijks tientallen arbeiders uit Vlaanderen de bus naar de mijnen in Charleroi. Het is een harde maar vrijwel onbekende bladzijde uit onze sociale geschiedenis. Het rijke Wallonië bezorgde toen veel Vlaamse gezinnen een inkomen.

Volk / Blomme; Naegels, Tom. - Berchem: Epo, 2010. - 183 p.. - ISBN: 978-90-6445-713-5. - ISBN: 698072746

Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 volk

Vindplaats Turnhout: ge 02.4 volk

Vijftien procent van de Belgen leeft onder de armoedegrens. Toch zien we die mensen zelden. In dit boek vertellen een aantal van hen zelf hun verhaal. In negen verhalen worden we midden in evenzoveel levens gegooid, levens van gewone mensen die het moeilijker hebben dan anderen om financieel rond te komen. Harde verhalen vaak, maar ook beminlijke, pakkende, verrassende, en altijd: echte. In een literaire, directe vorm geven Tom Naegels en Marjorie Blomme een stem aan het volk.

Elk kind telt : informatie en inspiratie voor lokale actoren in hun strijd tegen armoede / Geerts; Dierckx, Danielle; Vandevort. - Brussel: Vlaamse Overheid, Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, 2012. - 104 p.. - ISBN: 2465048847. - ISBN: 904751363

Vindplaats Turnhout: ge 05.4 elkk

<https://www.vlaanderen.be/publicaties/elk-kind-telt-informatie-en-inspiratie-voor-lokale-actoren-in-hun-strijd-tegen-armoede>

Armoede is een complexe problematiek en de bestrijding ervan vergt een integrale aanpak waarbij alle beleidsniveaus moeten samenwerken en hun verantwoordelijkheid moeten opnemen. De publicatie ondersteunt organisaties en beleidsverantwoordelijken die op lokaal niveau werk (willen) maken van de aanpak van kinderarmoede. Het boekje biedt informatie en inspiratie voor die lokale actoren. Sinds 2010, het Europees Jaar van de strijd tegen armoede, zijn meer cijfers beschikbaar over de situatie van kinderen in armoede. Ze maken duidelijk hoe groot de nood is aan een integrale aanpak van het probleem.

Taal

Taal kleuteronderwijs

Met rekenogen bekeken : rekenactiviteiten voor jonge kinderen bij 45 prentenboeken / Bree, van; Bree, van. - Leuven: Acco, 2020. - 192 p.. - ISBN: 978-94-92398-39-0

Vindplaats Turnhout: TAAL 1.8.3 metr

In Met rekenogen bekeken vind je beschrijvingen van rekenactiviteiten bij 45 prentenboeken. De rekenactiviteiten zijn evenredig verdeeld over de domeinen tellen en getalbegrip, meten en meetkunde. Met rekenogen bekeken is het langverwachte vervolg op Met rekenogen gelezen, waarin rekentaal op speelse wijze wordt aangebracht. Beide boeken hebben dezelfde insteek, maar overlappen elkaar inhoudelijk niet. Alle rekenactiviteiten kun je met eenvoudige, beschikbare materialen realiseren. Dit boek is bedoeld voor leerkrachten van de oudste kleuters en het eerste en tweede leerjaar. Tevens is het boek geschikt voor studenten en docenten van de lerarenopleidingen, voor onderwijsbegeleiders en voor ieder ander die geïnteresseerd is in rekenonderwijs aan jonge kinderen.

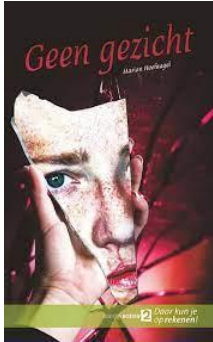
Taal secundair onderwijs

Waarom mensen migreren / Bogaert; Verheyden. - Leuven: Centrum voor Taal en Onderwijs, 2011. - 30 p.. - (Gelaarsd, gespoord en geletterd : de ontwikkeling van academische geletterdheid in de 3de graad ASO/TSO/KSO; 2011: 3)

Vindplaats Turnhout: TAAL 3.5.1 gela

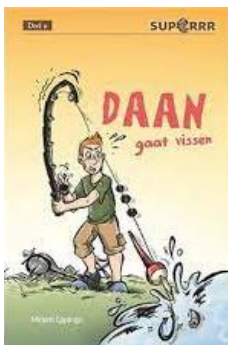
Binnen het project Gelaarsd, gespoord en geletterd werden volledig uitgewerkte lespakketten rond wetenschappelijke geletterdheid ontwikkeld, bedoeld voor gebruik in de lessen Nederlands van het 5de en 6de jaar van het secundair onderwijs (ASO of TSO). Die pakketten bevatten telkens materiaal voor een 5-tal lessen en bestaan uit een instapactiviteit, een kern, een afsluiting, en eventueel opties voor vervolg. Dit pakket behandelt het thema 'waarom mensen migreren'.

Geen gezicht / Hoefnagel, Marian. - Amsterdam: Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, 2018. - 70 p.. - (Boekenboeien 2 : Daar kun je op rekenen!; 6). - ISBN: 978-90-8696-363-8
Vindplaats Turnhout: TAAL 3.5.5 boek

Ruben heeft schisis, een ernstige hazenlip. Hij wordt overal nagekeken en zijn klasgenoten pesten hem met zijn uiterlijk. Maar dan ontmoet hij Merel. Zij vindt hem grappig en hij vindt haar leuk en mooi... In de reeks Boekenboeien 2 zijn 640 rekentaalwoorden verwerkt, ongeveer 80 per deel. Leerlingen maken zo spelenderwijs kennis met woorden die van belang zijn bij rekenopdrachten.

Daan gaat vissen / Eppinga; Zee. - Amsterdam: Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, 2018. - 36 p.. - (Superrr; 9). - ISBN: 978-90-8696-364-5
Vindplaats Turnhout: TAAL 3.5.5 supe

Als Daan gaat vissen vangt hij iets heel anders. Zo is ook Superrr medewerker Daan voor een dag een held. Boekje in de reeks Superrr. Makkelijk te lezen boeken, speciaal voor leerlingen in OKAN en BSO. Leesniveau A1+.

Rik en Elena / Eppinga; Zee. - Amsterdam: Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, 2018. - 35 p.. - (Superrr; 8). - ISBN: 978-90-8696-357-7
Vindplaats Turnhout: TAAL 3.5.5 supe

En dan is het zomer! Eindelijk! Veel vrienden van supermarkt De Giraf zijn op vakantie. Maar Rik gaat eerst twee weken werken. En Elena ook! Rik heeft er zin in. Boekje in de reeks Superrr. Makkelijk te lezen boeken, speciaal voor leerlingen in OKAN en BSO. Leesniveau A1+.

Rekenen voor zorg en welzijn / Ariaens; Brintjes; Verveer; Visser. - Meppel: Edu'Actief, 2018. - 123 p.. - (Algemene beroepsvaardigheden; 2018: 1). - ISBN: 978-90-372-4563-9
Vindplaats Turnhout: TAAL 3.8.3 reke

Met de methode Edu4all kunnen leerlingen in het beroepssecundair onderwijs (BSO) zich oriënteren op alle mogelijkheden die ze hebben en ontdekken daarnaast hun talenten. De serie Algemene beroepsvaardigheden biedt leerlingen goede basisvaardigheden voor in hun stage en toekomstige werk. Dit is het werkboek voor rekenen in de context van Zorg en Welzijn. Aan de hand van opdrachten maken leerlingen kennis met rekenen op verschillende werkplekken in de zorgsector zoals vb. het zorghotel, het dienstencentrum, de kinderopvang, enz. De

werkboeken Algemene beroepsvaardigheden kunnen naast de profiel- en keuzewerkboeken van Edu4all gebruikt worden.

Werken in een beautysalon / Berkum, van; Veen, van der; Koops. - Meppel: Edu'Actief, 2016. - 108 p.. - (Zorg en welzijn; 2016: 1). - ISBN: 978-90-372-2378-1

Vindplaats Antwerpen: TAAL 3.8.5 werk

Vindplaats Turnhout: TAAL 3.8.5 werk

Met Edu4all Zorg en Welzijn oriënteren leerlingen in het beroepssecundair onderwijs (BSO) zich op het werkveld van Zorg en Welzijn. Het lesmateriaal leert hen alles wat ze moeten weten en kunnen voor het beroepsgerichte profiel- en keuzevak, in dit geval Kennismaking met uiterlijke verzorging: werken in een beautysalon. Door veel te doen ontdekken leerlingen wat ze leuk vinden en wat bij hen past. In het werkboek staan opdrachten waarvoor soms online tekstbronnen, films en websites benodigd zijn. Het online gedeelte bevat ook stappenplannen. De inloggegevens vind je in het boek.

Werken in een kapsalon / Berkum, van; Veen, van der; Koops. - Meppel: Edu'Actief, 2016. - 92 p.. - (Zorg en welzijn; 2016: 2). - ISBN: 978-90-372-3968-3

Vindplaats Turnhout: TAAL 3.8.5 werk

Met Edu4all Zorg en Welzijn oriënteren leerlingen in het beroepssecundair onderwijs (BSO) zich op het werkveld van Zorg en Welzijn. Het lesmateriaal leert hen alles wat ze moeten weten en kunnen voor het beroepsgerichte profiel- en keuzevak, in dit geval Kennismaking met haarverzorging: werken in een kapsalon. Door veel te doen ontdekken leerlingen wat ze leuk vinden en wat bij hen past. In het werkboek staan opdrachten waarvoor soms online tekstbronnen, films en websites benodigd zijn. Het online gedeelte bevat ook stappenplannen. De inloggegevens vind je in het boek.

Taal volwassenenonderwijs

De tranen van het eiland / Vormingplus. Antwerpen [Berchem]. - Antwerpen: Vormingplus, 2018. - 1 v. (<NP>)

Vindplaats Turnhout: TAAL 4.5.5 tran

De tranen van het eiland is een eco-thriller. De graphic novel werd gemaakt door een tiental groepen, zonder dat die mekaar ontmoetten. De makers zijn anderstalige nieuwkomers, bezoekers van inloophuizen of mensen die in de gevangenis verblijven.

Speelleermateriaal

Bildkarten zur Sprachförderung : Adjektive: Gegensatzpaare / Boretzki. - Mülheim an der Ruhr: Verlag an der Ruhr, 2019. - 1 doos (32 kaarten, handleiding). - ISBN: 978-3-8346-4127-4
Vindplaats Turnhout: TAAL 5.2 bild

Met deze beeldkaarten leren kinderen bijvoeglijke naamwoorden (tegenstellingen) uit de basiswoordenschat te vergroten.

Waar woon ik? 27 dieren en hun huisjes: memoryspel & sorteerlotto / Boldt; Coulais. - Amsterdam: Uitgeverij Memphis Belle, 2017. - 1 doos (56 kaarten). - ISBN: 978-94-6313-123-0
Vindplaats Turnhout: TAAL 5.3 waar

Dieren wonen net als mensen in huizen of huisjes... een koe in de stal, een vogel in een nest. Soms wonen dieren in een heel bijzonder huis, zoals een das in een burcht of termieten in termietenheuvels. Sorteerlotto, 27 setjes kaarten van dieren en hun huisjes om al spelend te leren welk dier waar woont.

Wereldburgerschapeducatie

Burgerschap

Groeien in actief burgerschap
Samen leren samenleven

Groeien in actief burgerschap : samen leren samenleven / Gellens; Dewerd; Enckels. - Brussel: Politeia, 2018. - 265 p.. - ISBN: 978-2-509-03287-4. - ISBN: 1194495286
Vindplaats Turnhout: WBE 1.1 groe

Hoe train je leerlingen in burgerschapscompetenties? Hoe transformeer je jouw school(organisatie) tot een actieve oefenplaats voor democratische cultuur? Dit boek legt je dit helder en concreet uit. Je leest hoe actief burgerschap er in het curriculum op school kan uitzien. In de wetenschappelijk onderbouwde en inclusieve leerlijn valt actief burgerschap uiteen in drie competenties: filosoferen, waardevorming en duurzaam samenleven. Deze competenties nemen over de graden heen toe in opbouwende beheersingsniveaus. Per competenties zijn er effectieve werkvormen uitgeschreven om uit te voeren in de klaspraktijk, gevolgd door tal van inspiratiebronnen (boeken, educatieve materialen, websites, documentaires, ...) Op de webpagina staan aanvullende documenten die horen bij het boek zoals sjablonen voor inventarisatie schoolbrede burgerschapswerking, plan van aanpak, jaarplannen, (zelf)evaluatie, portfolio,...

Andermans schuld?! / Adriaenssens, Ivan. - Brussel: Vlaams Centrum Schuldbemiddeling, 2013. - 1 v. (<NP>)

Vindplaats Turnhout: WBE 1.4 ande

Dit stripverhaal laat zien hoe de achttienjarige student Vincent z'n budget beheert. Hij heeft een weekendjob, een vakantiejob aan de kust en hij spaart twee jaar voor een mooie tweedehands auto. Vincent is de koning te rijk ! Maar wat doe je als je beste vriend je om een lening vraagt?

Eigen schuld?! / Adriaenssens, Ivan; Bols; Verbrugghe. - Brussel: Vlaams Centrum Schuldbemiddeling, 2013. - 1 v. (<NP>)

Vindplaats Turnhout: WBE 1.4 eige

Dit stripverhaal laat zien hoe de zestienjarige Vincent z'n budget beheert. Hij heeft een vakantiejob achter de rug, en het verdiende geld gaat naar een gloednieuwe brommer. Hij heeft zelfs geld over. Vincent is de koning te rijk! Maar je kan een euro maar één keer uitgeven. We zien Vincent onkosten maken vanwege z'n brommer. En gadgets kopen. En mensen trakteren. En geld lenen...

Mensenrechten

Bord vol kinderrechten : een interactieve leeromgeving over kinderrechten in 6 thema's / [s.n.]. - Brussel: Unicef, 2016. - Informatiebrochure, Website

Vindplaats Turnhout: WBE 2.3 bord

Bord vol Kinderrechten is een gloednieuwe interactieve leeromgeving met een schat aan educatief materiaal en lesvoorbereidingen. Je vindt er diverse kant-en-klare activiteiten om participatief aan de slag te gaan met je klas. Met lesfiches, video's, audiofragmenten, werkbladen, presentaties en verdiepende digitale oefeningen. Alle materialen verschijnen met 1 muisklik op het scherm. Om al spelend, onderzoekend, kijkend, quizzend, lezend, zingend of knutselend aan de slag te gaan rond kinderrechten.

De wereld rond

Zwerveling / Ende, Van den, Peter. - Amsterdam: Em. Querido's Uitgeverij, 2020. - 1 v. <NP>. - ISBN: 407948988. - ISBN: 1194472851. - ISBN: 978-90-451-2006-5
Vindplaats Turnhout: WBE 6.1 zwer

Aan boord van een schip wordt een bootje gevouwen en te water gelaten. Dan vaart het schip weg en staat het bootje er alleen voor. Een lange reis over de zeeën begint. Dit woordeloze boek bevat zeer gedetailleerde, verhalende tekeningen. Sommige elementen in het boek zijn herkenbaar en realistisch, sommige zijn eerder bizar en fantasievol. Geschikt om kinderen te leren kijken, om met kinderen te praten over wat ze zien en om hen zelf verhalen te laten verzinnen.

Over het conflict tussen Israël en de Palestijnen : een kwestie van land en identiteit: onderwijsversie / Enter, van. - Den Haag: Centrum Informatie en Documentatie Israël CIDI, 2018. - 95 p.. - ISBN: 978-90-829164-0-9
Vindplaats Turnhout: WBE 6.2.2 ISR over

Dit geschiedeniskatern geeft een evenwichtig, volledig en helder overzicht van de geschiedenis van het conflict tussen Israël en de Palestijnen. Complexe historische feiten worden op een aantrekkelijke manier gebracht. Het katern begint vóór 1945, omdat er meer achtergrond nodig is om het conflict en de verschillende perspectieven goed te begrijpen. Het katern is beschikbaar via een website en is zo ontworpen dat het zowel goed te lezen is op grote schermen als op een telefoon. De poster, die een overzicht van de lesstof visueel samenvat, en het leerboek zijn nuttige aanvullingen. Het lesmateriaal is geschikt voor leerlingen van de derde graad secundair onderwijs, als thema binnen de vakgebieden maatschappijleer en/of geschiedenis.

Sociale thema's

Kies voor hoop! Een lessenspakket voor het 5de en 6de jaar secundair onderwijs / Bouckaert; Uffelen, van; Daneels. - Antwerpen: UCSIA, 2021. - 101 p. Vindplaats Turnhout: WBE 8.1 kies

De economie staat onder andere door de corona-, klimaat- en zingevingscrisis voor gigantische uitdagingen. Om te weten hoe

we de problemen van morgen moeten aanpakken, hebben we eerst inzicht nodig in hoe de economie in elkaar zit. En vooral: wat zijn de fundamentele punten waar we aan kunnen sleutelen? En hoe kunnen we ze verbeteren? Want de economie, dat zijn wij allemaal. Hoe bouwt u met uw leerlingen mee aan een zinvollere, socialere en dus hoopvolle economie? Het lessenspakket Kies voor hoop wil bijdragen tot een mentale shift in de economie. Het postcoronatijdperk met zijn grote ecologische en sociale uitdagingen biedt daartoe een bijzondere kans. Het lessenspakket maakt via allerlei concrete hedendaagse opdrachten de leerlingen bewust van de basisprincipes van een op hoop geënte economie. Zingeving en denken vanuit de toekomst staan daarbij centraal. De titel en inhoud van deze lessen zijn gebaseerd op het boek 'Kies voor hoop' van Luk Bouckaert, uitgegeven bij Garant (Antwerpen, 2017). Een andere inspiratiebron zijn de online lezingen van de Trends Leerstoel Economie van de Hoop aan de Universiteit Antwerpen in samenwerking met UCSIA en het SPES-forum. De lessen zijn vooral geschikt voor de vakken economie en godsdienst/levensbeschouwing in het secundair onderwijs van België en Nederland. Ze zijn opgesteld voor leerlingen in het 5de en 6de jaar ASO en TSO – of het VWO en HAVO. Met aanpassing zijn ze ook bruikbaar in het BSO of het VMBO. Per les staat aangegeven bij welke eindtermen de lessen passen. De lessen vormen een afgerond geheel, maar de leraar kan ze in functie van de klasnoden, het klasritme en de eigen inspiratie selectief gebruiken en aanpassen. <https://www.ucsia.org/home/themalijnen/ethiek-en-economie/publicaties/lessenspakket-kies-voor-hoop/>

Gevaar en vluchten : jeugdboekenweek 2014 in de bib: inspiratiegids voor bibliotheken in Vlaanderen / [s.n.]. - Brussel: Locus, 2014. - 22 p.

Vindplaats Turnhout: WBE 8.4 geva

Deze inspiratiegids helpt bibliotheken op weg om een aanbod uit te werken rond de jeugdboekenweek met als thema 'gevaar' vanuit een vluchtelingenperspectief. Ook voor leerkrachten kan de gids inspiratie bieden. Er wordt een breed aanbod beschreven,

gaande van boeken, films, strips, een schrijfwedstrijd, auteurslezingen, tentoonstellingen, muzikale workshops, theater tot lespakketten en suggesties voor teamdagen in de bib.

Selvy / Zandegani; Biesma. - <SL>: Stichting OndertussenOnderweg, 2015. - 1 v. (<NP>)

Vindplaats Turnhout: WBE 8.4 selv

Dit boekje bevat portretten van asielzoekerskinderen en hun Selvy, gefotografeerd door de Iraanse fotografe Negin Zandegani. De Nederlandse stichting de Vrolijkheid gaf in 2015 een Selvy aan kinderen in asielzoekerscentra. Een Selvy is een oerpop die eruit ziet zoals kinderen een pop tekenen. De pop heeft een verborgen zakje waarin je dingen kunt

bewaren.

Duurzame ontwikkeling

Waar zijn de rupsen? Klimaatspel / Milieuzorg Op School. - Brussel: MOS Departement Omgeving, [s.a.]. - grote box met handleiding en diverse materialen

Vindplaats Turnhout: WBE 9.2.3 waar

Aan de hand van dit spel komen leerlingen van de 3e graad lager onderwijs en de 1e graad buitengewoon secundair onderwijs meer te weten over factoren die mee de klimaatverandering bepalen. Het klimaatspel is opgedeeld in drie delen. Deel 1 begint met het verhaal 'waar zijn de rupsen' dat gecombineerd wordt met het 'nestenspel'. Hierin komen verschillende milieuproblematieken aan bod die gelinkt zijn met de klimaatverandering. Deel 2 bestaat uit het klimaatspel met kennisvragen en doe-opdrachten over verschillende thema's die te maken hebben met de milieuproblematiek. Deel 3 geeft informatie over de gerelateerde eindtermen. De materiaalkoffer bevat de handleiding en het meeste benodigde materiaal, de spelbegeleider/leerkracht dient zelf nog een aantal materialen te voorzien. Je kan de handleiding alvast inkijken (downloaden) op de MOS-website. Daar vind je ook achtergrondinfo over het thema.

Spin the economy : een informatief spel voor jongeren uit de 2e en 3e graad secundair onderwijs over circulaire economie / [s.n.]. - Leuven: De Aanstokerij vzw, 2020. - 13 p. handleiding; 16 p. bijlagen (5 x 10 grondstofkaarten met prijs, 5 x 10 grondstofkaarten zonder prijs, 5 A4 bedrijfskaarten, 5 rollenkaarten, 2 beleidsbeslissingen, 1 overzichtsblad begeleider)

Vindplaats Turnhout: WBE 9.3.7 spin

Aan de hand van dit spel maken leerlingen kennis met het basisprincipe van de circulaire economie: afvalstoffen verwerken in nieuwe productieprocessen zodat de afvalberg niet uit zijn voegen barst en er niet telkens nieuwe grondstoffen aangevoerd worden. De deelnemers worden verdeeld in 5 groepen die elk een directieteam van een bedrijf voorstellen. Terwijl elke speler een specifieke rol/taak krijgt toebedeeld, worden alle beslissingen binnen een bedrijf gezamenlijk genomen, met als doelstelling het bedrijf "zo goed mogelijk runnen". Gaandeweg ontdekken de spelers dat er niet onbeperkt 'nieuwe' grondstoffen kunnen

aangekocht worden, dat een te grote afvalproductie gevolgen heeft en dat niet alle investeringen een positief effect hebben op lange termijn. Tijdens de nabespreking kunnen spelers hun frustraties kwijt, wordt er ingegaan op de gemaakte keuzes en kan het verschil tussen lineaire en circulaire economie verder worden besproken op basis van de gemaakte keuzes.

Ingevoerde URL's

De samenleving in de klas / VLOR. - Brussel: VLOR, 2021. - <OB>
Vindplaats: <https://www.samenlevingindeklas.be/>

Een lange stoet van maatschappelijke verwachtingen klopt aan de poort van onderwijs. Het is erg verrijkend om te zoeken naar verbanden of dwarsverbanden tussen deze maatschappelijke thema's zonder daarbij thematische verdieping uit het oog te verliezen. Laat je als school zeker niet afschrikken door de veelheid en diversiteit aan maatschappelijke uitdagingen. Je hoeft zeker niet alles te 'stapelen' boven op het gewone curriculum. De website 'De samenleving in de klas' geeft je inspiratie om in te zoomen op de uitdagingen die passen bij je eigen context, en dwarsverbanden met andere maatschappelijke uitdagingen te leggen. Dat alles natuurlijk binnen de wettelijke kaders en passend bij je eigen schoolbeleid. De praktijkvoorbeelden tonen hoe dwarsverbanden kunnen gerealiseerd worden. Van wereldburgerschapeducatie tot educatie voor duurzame ontwikkeling, cultuureducatie, diversiteit of gezondheid; geen thema dat niet gecoverd is. Laat je inspireren!

Werkboek jeugdhulp : een groei- en snoeidocument voor de praktijk / Team Oppakken en Leren van Complexe Casuïstiek [Nederland]. - <SL>: Vereniging van Nederlandse Gemeenten, 2021. - 99 p.
Vindplaats: https://vng.nl/sites/default/files/2021-03/werkboek_jeugdhulp.pdf

Dit Werkboek Jeugdhulp werd ontwikkeld door het team Oppakken en Leren van Complexe Casuïstiek in samenwerking met jeugdhulpprofessionals en expertteams. Het bevat praktische tools die hulpverleners kunnen ondersteunen bij het beantwoorden van vastgelopen vragen van ouders, jongeren en ook professionals.

De vele kanten van leesbegrip

Thoni Houtveen
maart 2019

De vele kanten van leesbegrip / de la Rie; Van Steensel; Houtveen. - Utrecht: Hogeschool Utrecht, 2020. - 120 p.
Vindplaats: <https://www.hu.nl/onderzoek/publicaties/de-vele-kanten-van-leesbegrip>

Deze studie biedt een overzicht van wat uit onderzoek bekend is over effectief onderwijs in begrijpend lezen.

The jigsaw classroom / Aronson. - <SL>: Social Psychology Network, 2020. - <OB>
Vindplaats: <https://www.jigsaw.org/>

The Jigsaw Classroom is a cooperative learning technique that reduces racial conflict among school children, promotes better

learning, improves student motivation, and increases enjoyment of the learning experience. Just as in a jigsaw puzzle, each piece — each student's part — is essential for the completion and full understanding of the final product. This website provides 10 steps that the teacher can follow and tips for implementation.

Documentatiecentrum Atlas Antwerpen

Carnotstraat 110
2060 Antwerpen
03 203 57 50

docatlas@provincieantwerpen.be

Documentatiecentrum Atlas Turnhout

Warandestraat 42
2300 Turnhout
014 72 40 20

docatlasturnhout@provincieantwerpen.be